

РЕШЕНИЕ

№ СП – 5
от 20.10.2020 г.

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

на закрито заседание, проведено на 20.10.2020 г., след като разгледа фактите и обстоятелствата във връзка с Решение № 4458 от 28.06.2019 г. на Административен съд София – град по адм. дело № 3454 по описа за 2016 г., оставено в сила с Решение № 8243 от 25.06.2020 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 9697 по описа за 2019 г., установи следното:

С Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., на основание § 17 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ЗИД на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), е установила нетното специфично производство (НСП) на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на КЕВР, приети до влизане в сила на ЗИД на ЗЕ.

„Хидроенерджи- БГ“ ООД е обжалвало Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., в частта му по т. 7.4, с която е установено нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в т. 4 от Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г. на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР), в размер на 3 960 kWh, при определена цена – 159,14 лв./MWh, без ДДС, за среднонапорни деривационни ВЕЦ, подязовирни и деривационни ВЕЦ с годишен изравнител с нетен пад от 30 до 100 метра и инсталирана мощност над 200 kW до 10 000 kW. Във връзка с подадената жалба е образувано адм. дело № 3454 по описа за 2016 г. на Административен съд София-град (АССг), по което е постановено Решение № 4458 от 28.06.2019 г. за отмяна на Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР, в частта му по т. 7.4, в която е определено НСП на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в т. 4 от Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г. на ДКЕВР в размер на 3 960 kWh, при определена цена – 159,14 лв./MWh, без ДДС, за среднонапорни деривационни ВЕЦ, подязовирни и деривационни ВЕЦ с годишен изравнител с нетен пад от 30 до 100 метра и инсталирана мощност над 200 kW до 10 000 kW. Решението на АССг е обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд (ВАС), въз основа на което е образувано адм. дело № 9697 по описа за 2019 г. С Решение № 8243 от 25.06.2020 г. на ВАС, Трето отделение по адм. дело № 9697 от 2019 г. е оставено в сила Решение № 4458 от 28.06.2019 г. на АССг по адм. дело № 3454 от 2016 г.

В мотивите на своето решение АССг е установил, че оспореният акт - Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., в частта му по т. 7.4, е издаден от компетентен орган, предвид разпоредбата на § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, с която на КЕВР изрично е възложено да приеме решение, с което да установи НСП на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на Комисията, приети до влизането в сила на този закон. В тази връзка АССг е направил извода, че процесното решение е прието в съответствие с изискванията на чл. 13, ал. 7, във връзка с ал. 5 от Закона за енергетиката (ЗЕ).

АССГ е приел, че решението е незаконосъобразно поради неспазване на установената форма и допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които представляват отменителни основания по чл. 146, т. 2 и т. 3 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК). В тази връзка АССГ посочва, че административният акт следва да съдържа мотиви – фактическите и правни основания за издаването му съгласно изискването на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК. В конкретния случай, според АССГ, в акта липсват фактически основания, въз основа на които да може да се установи по какъв начин е определен размерът на НСП на електрическа енергия по т. 7.4 от решението.

Според АССГ, логическият анализ и тълкуването на разпоредбите на чл. 31, ал. 5, т. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), § 17 от ЗИД на ЗЕ и § 1, т. 29 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗЕВИ сочат, че размерът на НСП на електрическа енергия следва да се установи от КЕВР въз основа на данните за средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, които са послужили за определяне на съответните преференциални цени съгласно решението на КЕВР след приспадане на собствените нужди. В тази връзка АССГ посочва, че нито в оспореното решение, нито в доклад с вх. № Е-Дк-246 от 30.07.2015 г., нито в Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г. на ДКЕВР се посочва какво е средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, както и в какъв размер са собствените нужди.

АССГ е установил, че по делото липсват фактически данни и доказателства относно размера на НСП на електрическа енергия, въз основа на който са определени преференциалните цени съгласно Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г. на ДКЕВР, както и относно обстоятелството дали в Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. този размер е установен по начина, посочен в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ. Според АССГ, на практика оспореното Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. е изцяло лишено от обосновка за това как и по какъв начин, въз основа на кои конкретни данни е установен с него размерът на НСП по т. 7.4, каквито мотиви липсват и в доклада и не могат да се изведат и от Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г. на ДКЕВР. Видно от мотивите към последното решение, в него е посочена средногодишната продължителност на работа на централата – 4000 часа годишна ангажираност. В тази връзка АССГ посочва, че дори и да се приеме, че Комисията не провежда разлика между понятията „средногодишна производителност на работа“ и „средногодишна продължителност на работа“ и че двете понятия са идентични, поради което именно данните за средногодишната продължителност на работа на централите, посочени в Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г. на ДКЕВР, са послужили за установяване на конкретния размер на НСП в процесното решение, остава напълно неясно дали и как са определени собствените нужди на електрическа енергия, които би следвало да се приспадат от средногодишното производство на електрическа енергия, съгласно формулата по § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ. АССГ е установил, че собствените нужди не са отразени като стойност, число и размер в Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г. и в Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., като не е посочена методика за определянето им.

На следващо място АССГ излага, че в случая данни за размера и начина, по който са изчислени собствените нужди на водноелектрическите централи не могат да се извлекат и от другите документи по преписката. С оглед липсата на доказателства за размера на собствените нужди на електрическа енергия, въз основа на който КЕВР е определила преференциалната цена и как същият е установен, според АССГ е невъзможно да се установи по какъв начин в оспореното решение КЕВР е достигнала до посочения размер на НСП в т. 7.4 от Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. Предвид изложеното, съдът е преценил, че не може да бъде извършена проверка за спазване на изискванията на закона относно начина на определяне на НСП съобразно формулата, предвидена § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ.

Поради всичко гореизложено АССГ е приел, че Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. в оспорената му част по т. 7.4, е немотивирано, което представлява неспазване на

изискванията на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК и съществено нарушение на административнопроизводствените правила, тъй като ограничава правото на защита на засегнатите от него лица и пречатства съдебния контрол върху неговата материална законосъобразност. Това според съда налага отмяна на решението в оспорената част поради наличието на отменителните основания по чл. 146, т. 2 и т. 3 от АПК.

Решение № 4458 от 28.06.2019 г. на АССГ по адм. дело № 3454 от 2016 г. е потвърдено с Решение № 8243 от 25.06.2020 г. на ВАС, Четвърто отделение, по адм. дело № 9697 от 2019 г., с което ВАС е възприел мотивите в първоинстанционното решение. Според ВАС, съдебното решение на АССГ е правилно, защото съответства на материалния закон. ВАС посочва, че не е ясно как и по какъв начин е било установено по размер НСП предвид факта, че няма данни дали електронния модел е бил наличен по преписката по издаване на оспореното решение.

Съгласно чл. 173, ал. 1 от АПК, след като обяви нищожността или отмени административния акт, съдът решава делото по същество, когато въпросът не е предоставен на преценката на административния орган. Извън тези случаи, както и когато актът е нищожен поради некомпетентност или естеството му не позволява решаването на въпроса по същество, съдът отменя административния акт и изпраща преписката на съответния компетентен административен орган за решаване на въпроса по същество със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона (чл. 173, ал. 2 от АПК).

С оглед изложеното, предвид отменителното съдебно решение, с което АССГ не е решил въпроса по същество, както и разпоредбите на АПК, КЕВР следва да се произнесе с ново решение за установяване на стойностите на НСП вместо отменената т. 7.4 от Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., съгласно § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.), като съобрази мотивите на съда. Това налага анализ на фактите и обстоятелствата, релевантни към момента на приемане на Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР, във връзка с фактите и обстоятелствата при приемане на относимото решение № Ц-13 от 01.07.2014 г. за определяне на преференциална цена, в това число ценообразуващите елементи на преференциалната цена.

Предвид горното и след анализ на относимите факти и обстоятелства се установи следното:

Изменението на разпоредбата на чл. 31, ал. 5, т. 1 от ЗЕВИ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г.), създава задължение за обществения доставчик, съответно за крайните снабдители, да изкупуват произведената електрическа енергия от възобновяеми източници (ВИ) по преференциална цена, за количествата електрическа енергия до размера на НСП на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциални цени в съответните решения на КЕВР. За обектите по чл. 24, т. 3 от ЗЕВИ определеното НСП не се прилага (чл. 31, ал. 5, т. 1, предл. 2 от ЗЕВИ).

С § 16, т. 4 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) е регламентирана легална дефиниция на понятието „нетно специфично производство на електрическа енергия“ в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ - средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност съгласно решението на КЕВР за определяне на преференциални цени след приспадане на собствените нужди.

Предвид горното, до посочените изменения на ЗЕВИ с оглед на това, че задължението за изкупуване на електрическата енергия от ВИ не е било поставено в зависимост от НСП на електрическа енергия, размерът на същото не е бил изрично посочван от КЕВР в диспозитивите на съответните решения за определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произвеждана от ВИ. Предвид изложеното, с § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) е предвидено Комисията, в срок до 31.07.2015 г., в съответствие със ЗЕВИ да приеме решение, с което да установи нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на КЕВР, приети до влизане в сила на този закон – 24.07.2015 г.

В тази връзка е постановено и Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., с което по т. 7.4 е установено НСП на електрическа енергия, въз основа на което е определена преференциалната цена по т. 4 от Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г. на ДКЕВР – 159,14 лв./MWh, без ДДС, за електрическа енергия, произведена от среднонапорни деривационни ВЕЦ, подязовирни и деривационни ВЕЦ с годишен изравнител с нетен пад от 30 до 100 метра и инсталирана мощност над 200 kW до 10 000 kW, което е в размер на 3 960 kWh.

След отмяната на т. 7.4 от Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., за КЕВР отново възниква задължение за установяване на стойностите на НСП. Предвид дефиницията на НСП в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, решението за установяване на НСП има единствено констативен характер, тъй като с него се констатира стойности, заложи в предходни ценови решения на Комисията относно количеството електрическа енергия за група производители на електрическа енергия от ВИ. С решението не се определя нова стойност на НСП към настоящия момент, т.е. Комисията следва да посочи единствено размера, който е използван при първоначалното определяне на преференциалната цена на електрическата енергия. Решението за установяване на НСП препраща към ценовото решение, в което е определена преференциалната цена на групата производители - среднонапорни деривационни ВЕЦ, подязовирни и деривационни ВЕЦ с годишен изравнител с нетен пад от 30 до 100 метра и инсталирана мощност над 200 kW до 10 000 kW, и в този смисъл няма самостоятелно значение извън това ценово решение. С решението на КЕВР за установяване на НСП за тази група производители не се изменя нито един от ценообразуващите елементи и съответно не се изменя и цената, по която се изкупува произведената от тази група производители електрическа енергия от ВИ. Същото се постановява еднократно и е валидно за целия период на действие на договорите, сключени между производителите на енергия от ВИ и съответните енергийни дружества.

Стойността на НСП, която следва да бъде установена е за групата производители - среднонапорни деривационни ВЕЦ, подязовирни и деривационни ВЕЦ с годишен изравнител с нетен пад от 30 до 100 метра и инсталирана мощност над 200 kW до 10 000 kW, по т. 4 от Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г. на ДКЕВР.

С Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г., в частта по т. 4, считано от 01.07.2014 г., ДКЕВР е определила преференциална цена на електрическата енергия, произведена от среднонапорни деривационни ВЕЦ, подязовирни и деривационни ВЕЦ с годишен изравнител с нетен пад от 30 до 100 метра и инсталирана мощност над 200 kW до 10 000 kW, в размер на 159,14 лв./MWh, без ДДС. Цената е формирана въз основа на конкретни ценообразуващи елементи, посочени в същото решение. Тези ценообразуващи елементи са изчислени чрез изчислителен ценови модел - таблица във формат Excel, отразяваща начина на образуване на цената съгласно нормите на приложимото законодателство, съставена от свързани таблици с посочени изходни данни и конкретните стойности, с формули и връзки между тях, формирали ценообразуващите елементи, въз основа на които са изчислени преференциалните цени, включително заложеното за производство количество електрическа енергия. Поради това и предвид формулите и връзките между тях в модела, промяната на който и да е конкретен изходен параметър би довела до промяна на съответния ценообразуващ елемент, съответно до различна стойност на определената преференциална цена. В този смисъл само една конкретна стойност на всеки отделен изходен параметър, както и на ценообразуващ елемент, може да формира определената от ДКЕВР цена с Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г., по т. 4. Например: Ако собствените нужди бъдат променени, в резултат ще се изменят заложените нетни количества електрическа енергия и съответно изчислената преференциална цена.

Поради горното и предвид факта, че Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г. на ДКЕВР, в частта по т. 4, е в сила, то всяко преразглеждане на неговите ценообразуващи елементи и съответстващите им изходни данни съставлява преразглеждане на административния акт на Комисията, което е недопустимо.

Съгласно дефиницията по §1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, КЕВР следва да установи НСП въз основа на средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW

инсталирана мощност съгласно съответното решение за определяне на преференциални цени след приспадане на собствените нужди. В действащия ЗЕВИ към момента на приемане на Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г., а и към настоящия момент в ЗЕВИ липсва законова дефиниция на понятието „средногодишно производство на електрическа енергия“.

По отношение на понятията средногодишна производителност и средногодишна продължителност на работа, е от значение, че изменението на разпоредбата на чл. 31, ал. 5, т. 1 от ЗЕВИ (обн. ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) е създадо задължение за обществения доставчик, съответно за крайните снабдители, да изкупуват произведената електрическа енергия от ВИ по преференциална цена, за количествата електрическа енергия до размера на определената средногодишна продължителност на работа, съгласно решението на КЕВР за определяне на цена на конкретната група производители, но законодателят не е въвел легална дефиниция на понятието „средногодишна продължителност на работа“. До влизането в сила на посочените изменения на ЗЕВИ, в диспозитива на решенията на Комисията за определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произвеждана от ВИ, не е посочвана средногодишната продължителност на работа на инсталацията, за която се отнася съответната преференциална цена, като тя фигурира единствено като елемент при изчисляването на цената. При определянето на преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, се взема предвид производителността на инсталацията според вида на технологията и използваните ресурси, съответно наличния ресурс на първичния енергиен източник. С оглед изложеното, при определянето на преференциалните цени, в своите решения КЕВР е отчитала като елемент средногодишната продължителност на работа на съответните групи производители във връзка с останалите нормативно установени елементи на ценообразуването. Определянето на елемента средногодишна производителност на работа е във връзка с техническите и икономическите параметри, които оказват влияние при формирането на преференциалните цени на електрическата енергия. В тази връзка, при изчисляването на всички преференциални цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, регулаторната практика на Комисията през годините е била да отчита наличния ресурс на първичния енергиен източник и съответно специфичното производство на електрическа енергия от 1 kW мощност на обекта, което обуславя определянето на средногодишната продължителност на работа в решенията за преференциални цени на електрическата енергия от ВИ въз основа на данни за пълните ефективни часове на работа на инсталацията, т.е. часовете на работа при съответната гарантирана мощност на инсталацията за отделните години на експлоатация. Количествата нетна енергия представляват произведение на средногодишната продължителност на работа и мощността на отделната централа.

Изложените по-горе аргументи се съдържат в становище относно регулаторната практика при определяне на преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, прието от КЕВР с решение по Протокол № 82 от 11.05.2015 г., т. 9, видно от което в решенията на КЕВР за определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, размерът на средногодишната продължителност на работа е определен като пълни ефективни часове (часове на работа при близка до номиналната мощност).

Критериите, които се отчитат при определяне на преференциалните цени и ценообразуващите елементи са посочени в чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ: видът на ВИ, видовете технологии, инсталираната мощност на обекта, мястото и начинът на монтиране на съоръженията, както и: инвестиционните разходи; нормата на възвращаемост; структурата на капитала и на инвестицията; производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси; разходите, свързани с по-висока степен на опазване на околната среда; разходите за суровини за производство на енергия; разходите за горива за транспорта; разходите за труд и работна заплата; други експлоатационни разходи.

В случая всички източници на информация за определяне на стойности за ценообразуващи елементи при определяне на преференциалните цени за продажба на електрическа енергия, произведена от ВЕЦ, включително средногодишна продължителност на работа на централите, са посочени в мотивите на относимото ценово решение - Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г.

В тази връзка по отношение на елемента средногодишна продължителност на работа на ВЕЦ в мотивите към Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г. на Комисията е посочено, че при определяне на годишната производителност на работа на централите са използвани средно статистически данни за България, направени и анализирани от Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР), във връзка с издаване на гаранциите за произход на електрическата енергия от ВИ, които се използват от доставчика на електрическа енергия за доказване дела на енергия от възобновяеми източници в общия му енергиен състав, както и данни за пълните ефективни часове направени от института Fraunhofer – ISE.

В т. I. А. Определяне на цената на електрическата енергия произведена от водноелектрически централи от мотивите към Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г. подробно са посочени ценообразуващите елементи, формиращи преференциалните цени на тези централи, групирани съобразно предвидените законови критерии. Полезният технико-икономически живот на активите е определен на 25 години. В мотивите е посочено, че **средно годишната продължителност на работа на централата е 4000 часа или годишна ангажираност 45,66 %, т.е. 4000 часа/8760 часа годишно. Поради това, средногодишното брутно производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност е 4000 kWh.**

Видно е, че стойностите на средната годишна продължителност на работа на централите при този вид технология и първичен енергиен ресурс, са възприети от анализите, направени на работещи водни електрически централи направени от АУЕР за средната годишна продължителност на работа. Тези стойности са определени като резултат от произведената електрическа енергия в годишен план, разделена на инсталираната мощност на работещи водноелектрически централи. При формирането на преференциалните цени по Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г. е отчетена производствената мощност и характеристиките на централите. Нормативно регламентирано задължение е да бъде взета предвид и производителността на инсталацията според вида на технологията и използваните ресурси, която да бъде отчетена при ценообразуването (арг. от чл. 19а, т. 4 от Наредба № 1 от 18.03.2013 г. за регулиране на цените на електрическата енергия - НРЦЕЕ, отм.). С оглед изложеното, при определянето на цените с Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г., ДКЕВР е отчела като основен елемент нетното специфично производство на електрическа енергия на съответните групи производители, без понятието НСП да е било легално дефинирано.

Този начин и подход на формиране на преференциалните цени може ясно да бъде проследен от ценовите решения на Комисията, чрез което се потвърждава факта, че средногодишната производителност/средногодишната продължителност на работа на централите и собствените нужди са съществували в нормативната база и съответно са били отчетени при определянето на преференциални цени през годините до и от влизане в сила на ЗЕВИ.

По отношение на размера собствени нужди следва да се има предвид, че действащите към момента на приемане на Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г. разпоредби на чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ, във връзка с НРЦЕЕ (отм.) не са регламентирали изискване за отделно, самостоятелно посочване в ценовото решение на количеството електрическа енергия за собствени нужди, извън ценообразуващите елементи, какъвто е и производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси. Както бе посочено по-горе, количеството енергия за собствени нужди представлява част от средногодишното произведено количество електрическа енергия от 1 kW инсталирана

мощност, поради което по същността си е заложено и се съдържа в него, респективно е взето предвид в ценообразуващите елементи на цената и съответно е отразено в определената преференциална цена. Следва също да се има предвид, че в действащото законодателство към приемане на Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г., както и към момента липсва изискване, определена методика или начин за определяне на стойността на собствените нужди, залегнали в решения на КЕВР за определяне на преференциални цени на електрическата енергия от ВИ. В този смисъл въпросът е от преценката и в рамките на оперативната самостоятелност на Комисията при отчитане вида на ВИ, вида технология, производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси и други според чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ. Предвид изложеното, точният процент и/или съответно количеството електрическа енергия за собствени нужди, не е предмет на изрично посочване в ценовите решения за определяне на преференциални цени, но същите са вземани предвид.

Според §1, т. 6 от ДР на ЗЕВИ, енергия за собствени нужди е количеството енергия, потребявана при работата на съоръженията и инсталациите, чрез които се осъществява производството на енергия от ВИ. Следователно, всеки обект за производство на електрическа енергия от ВИ има собствени нужди, които са част от производствения процес на електрическа енергия. Енергията за собствени нужди, която се потребява при работата на съоръженията и е необходима за тяхната работа, не следва да се закупува от крайните снабдителите и обществените доставчици, а да се произвежда при работен режим на тези съоръжения и инсталации, т.е. производителите използват за захранване на съоръженията и инсталациите на централите си произведената от тях електрическа енергия.

Енергията за собствени нужди за съответната група централи представлява количествата енергия за покриване на технологичните нужди на централите и е заложена като % (процент) от брутно производство на електрическа енергия от различните видове централи - фотоволтаични, вятърни, водноелектрически и от биомаса. Процентът собствени нужди е приложим спрямо съответната група производители и се определя въз основа на данните, които КЕВР събира служебно във връзка с изчисляване на инвестиционните и експлоатационни разходи на централите съобразно вида на технологията и нейните специфични технически показатели, при определяне на преференциалните цени през годините. Следователно, при отчитане на размера на собствените нужди Комисията е взела предвид не само данните за средногодишната продължителност на работа от АУЕР, но и от официални източници, при използване на средни стойности за страната, и при съответните технически стандарти. Енергията за собствени нужди представлява част от средногодишното производство на електрическа енергия, т.е. по същността си се съдържа в него. В този смисъл данни за този компонент също се извличат от ценовите решения и съответните ценообразуващи елементи на определената преференциална цена за изкупуване на електрическа енергия от ВИ, по групи производители.

Собствените нужди на групата производители на електрическа енергия по т. 4 от Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г., са заложени при определяне на преференциалната цена за тази група производители в размер на 1% от средногодишното количество произвеждана електрическа енергия от тези централи, която ДКЕВР е преценила, че е необходима при работата на този вид централи за захранване на съоръженията и инсталациите им. Следователно, собствените нужди са част от количествата електрическа енергия, произведена при посочената в частта по т. 4 от Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г. средногодишна продължителност на работа, съответно производителност на този вид централи. Този размер на собствените нужди е в съответствие с предвидената 45,66% годишна ангажираност на работа и специфичните особености по отношение на режима на работа и часовата натовареност през годината за такъв тип централи, предвид основния фактор в сектора – характер на природния ресурс. Специфичният климат и климатични особености в България през годината формират рамката по отношение на работата на ВЕЦ

в България, с която всеки инвеститор е запознат при инвестиране и изграждане на съоръжения от такъв тип. В същото време нивото на собствените нужди на групата централи в конкретния случай се определя за определената мощност от 3,5 MW в рамките на групата среднонапорни деривационни ВЕЦ, подязовирни и деривационни ВЕЦ с годишен изравнител с нетен пад от 30 до 100 метра и инсталирана мощност над 200 kW до 10 000 kW. В този смисъл определените 1% собствени нужди от годишното производство 14 000 MWh, или 140 MWh е технически параметър, пряко свързан с определената цена и представлява референтна стойност за конкретните инсталации.

Прегледът на техническите и икономическите параметри при определянето на цената на електрическата енергия за горепосочената група централи по т. 4 от Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г. е представен в следната таблица:

№	Показатели	Мярка	През първата година - 2014 г.	общо за периода на изкупуване
1	НЕТНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ	MWh	13 860,00	207 900,00
2	ОБЩО РАЗХОДИ	хил.лв.	931,00	17 700,00
	за експлоатационни	хил.лв.	96,00	5 173,00
	за амортизации	хил.лв.	835,00	12 527,00
3	ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ	хил.лв.	1 404,00	14 953,00
4	НЕОБХОДИМИ ГОДИШНИ ПРИХОДИ	хил.лв.	2 335,00	32 653,00
5	NPV НА КОЛИЧЕСТВАТА	7,00%	13 860,00	135 072,00
6	NPV НА ПРИХОДИТЕ		2 335,06	21 495,43
	NPV НА експлоатационните		96,04	2 938,27
	NPV НА амортизациите		835,14	8 138,82
	NPV НА възвръщаемостта		1 403,87	10 418,33
7	ЦЕНА	лв./MWh	159,14	159,14

Видно от горното, преференциалната цена за среднонапорни деривационни ВЕЦ, подязовирни и деривационни ВЕЦ с годишен изравнител с нетен пад от 30 до 100 метра и инсталирана мощност над 200 kW до 10 000 kW, е формирана при размер на необходимите годишни приходи, който покрива всички разходи, необходими за производството на заложените количества нетна електрическа енергия, които от своя страна представляват произведение на пълните ефективни часове на работа и мощността на съответната централа, с приспаднати собствените нужди.

Заложените стойности в ценовия модел през първата година отразяват нетна електрическа енергия в размер на 13 860 MWh след приспаднати собствени нужди в размер на 1% или 140 MWh. Общо за периода на изкупуване на електрическата енергия, произведена от среднонапорни деривационни ВЕЦ, подязовирни и деривационни ВЕЦ с годишен изравнител с нетен пад от 30 до 100 метра и инсталирана мощност над 200 kW до 10 000 kW, количествата електрическа енергия са в общ размер на 207 900 MWh и отразяват осреднен режим на работа на централата. Поради това, преференциалната цена от 159,14 лв./MWh е формирана като резултат от дисконтирани необходими годишни приходи в размер на 21 495,43 хил. лв., разделени на дисконтираното нетно количество електрическа енергия за целия период на задължително изкупуване в размер на 135 072,00 MWh, изчислени при дисконтов фактор, равен на нормата на възвръщаемост в размер на 7,00%.

Въз основа на горното и при прилагане на начина за установяване на НСП по §1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, НСП на среднонапорни деривационни ВЕЦ, подязовирни и деривационни ВЕЦ с годишен изравнител с нетен пад от 30 до 100 метра и инсталирана

мощност над 200 kW до 10 000 kW, по т. 4 от Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г. на ДКЕВР – 159,14 лв./MWh, се изчислява, както следва:

- **3,5 MW** - номинална мощност на водна електрическа централа, намираща се в групата на среднонапорни деривационни ВЕЦ, подязовирни и деривационни ВЕЦ с годишен изравнител с нетен пад от 30 до 100 метра и инсталирана мощност над 200 kW до 10 000 kW;

- **4000 часа** - продължителност от време на номинална работа на инсталацията;

- **45,66%** = 4000 часа/8 760 часа - коефициент на ангажираност;

- **14 000 MWh = 3,5 MW*4000** – брутно произведена електрическа енергия за година - Ебр;

- **1,00%** - електрическа енергия за собствени нужди за година;

- **140 MWh = 14 000 MWh*1,00%** - електрическа енергия за собствени нужди за година;

- **13 860 MWh = 14 000 MWh – 140 MWh** - нетна електрическа енергия за година;

- **3 960 kWh = 13 860 MWh/3,5 MW** - нетно специфично производство.

В тази връзка и след преглед на ценообразуващите елементи, въз основа на които е определена преференциалната цена за среднонапорни деривационни ВЕЦ, подязовирни и деривационни ВЕЦ с годишен изравнител с нетен пад от 30 до 100 метра и инсталирана мощност над 200 kW до 10 000 kW по т. 4 от Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г. на ДКЕВР – 159,14 лв./MWh, без ДДС, се установи нетно специфично производство на електрическа енергия в размер на 3 960 kWh, при средногодишна производителност на работа 4000 kWh/kW и след приспаднати собствени нужди в размер на 1,00% или 140 MWh.

Горното се потвърждава от ценообразуващите елементи и съответните им изходни данни, които по аргументите, изложени по-горе, са с единствени конкретни стойности, които се онагледяват от изчислителния ценови модел към групата среднонапорни деривационни ВЕЦ, подязовирни и деривационни ВЕЦ с годишен изравнител с нетен пад от 30 до 100 метра и инсталирана мощност над 200 kW до 10 000 kW от Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г., в частта по т. 4. Преференциалната цена от 159,14 лв./MWh, без ДДС е определена при инсталирана мощност 3,5 MW, средногодишна продължителност на работа в размер 4 000 часа, годишна ангажираност 45,66%, при размер собствени нужди – 1% или 140 MWh от брутното годишно производство 14 000 MWh.

Установеното нетно специфично количество електрическа енергия, т.е нетното производство от 1 kW инсталирана мощност в размер на 3 960 kWh е взето предвид при определяне на преференциалната цена, отнасяща се за групата среднонапорни деривационни ВЕЦ, подязовирни и деривационни ВЕЦ с годишен изравнител с нетен пад от 30 до 100 метра и инсталирана мощност над 200 kW до 10 000 kW от Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г., в частта по т. 4, която покрива разходите за изграждането и оперирането на централите с тази технология и осигурява заложената в решението възвръщаемост. Стойността на НСП позволява на съответния производител от тази група производители на електрическа енергия от ВИ да формира такъв размер необходими годишни приходи, при който да се обезпечат всички разходи, нужни за покриване на произведените количества нетна електрическа енергия, които от своя страна представляват произведение на пълните ефективни часове на работа и мощността на съответната централа, с приспаднати собствените нужди.

Установеният размер на НСП на база на определената преференциална цена за групата среднонапорни деривационни ВЕЦ, подязовирни и деривационни ВЕЦ с годишен изравнител с нетен пад от 30 до 100 метра и инсталирана мощност над 200 kW до 10 000 kW по Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г., в частта по т. 4 не променя, нито намалява утвърдените с ценовото решение приходи, необходими на съответното енергийно дружество, попадащо в тази група производители, за покриване на разходите му, включително инвестиционните, както и за осигуряване на нормата на възвръщаемост,

определена в ценовото решение на Комисията. При реалното прилагане на определените от Комисията преференциални цени всеки инвеститор има възможност да постигне различна доходност в зависимост от индивидуалното управление на инвестиционния проект.

Предвид гореизложеното и на основание § 17 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.), във връзка с чл. 31, ал. 5, т. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници и § 1, т. 29 от Допълнителните разпоредби на Закона за енергията от възобновяеми източници, и чл. 173, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс, във връзка с Решение № 4458 от 28.06.2019 г. на Административен съд София – град по адм. дело № 3454 по описа за 2016 г., оставено в сила с Решение № 8243 от 25.06.2020 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 9697 по описа за 2019 г.

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

Установява, считано от 31.07.2015 г., нетно специфично производство на електрическа енергия в размер на 3 960 kWh, въз основа на което в Решение № Ц-13 от 01.07.2014 г. на ДКЕВР, в частта по т. 4, е определена преференциална цена в размер на 159,14 лв./MWh за среднонапорни деривационни ВЕЦ, подязовирни и деривационни ВЕЦ с годишен изравнител с нетен пад от 30 до 100 метра и инсталирана мощност над 200 kW до 10 000 kW.

Решението подлежи на обжалване пред Административен съд София – град в 14 (четиринадесет) дневен срок.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА